

Politechnika Wrocławska

Programowanie Proceduralne Wykład #3(W#10) – Fizyka

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Janusz Andrzejewski

Wstęp

- Parametry i argumenty funkcji:
 - a. pozycyjne i a. nazwane
 - p. domyślne
 - Rozpakowywanie a.
 - Pozycyjnych
 - Nazwanych
 - Dowolna ilość p.
 - Pozycyjnych
 - Nazwanych (słownikowych)
 - Wymuszanie argumentów nazwanych
- Funkcje jako typy pierwszoklasowe
 - Funkcje wewnętrzne i zmienne nielokalne

Plan czyli czego się będziemy uczyli?

- W#1 - Podsumowanie
- - Typy mutowalne oraz niemutowalne a przekazywanie argumentów do funkcji.
- - Zasięg zmiennych – zmienne lokalne, nielokalne oraz globalne.
- - Argumenty funkcji: pozycyjne, nazwane, domyślne, rozpakowywanie, słownikowe
- - Funkcje: „first citizen object”.
 - - Funkcje: funkcje wyższego rzędu.
 - - Funkcje anonimowe.
 - - Dopełnienia funkcji.
 - - Zastosowania funkcji.
- Laboratoria: od teorii do praktyki czyli rozwiązywanie problemów związanych z omówionymi zagadnieniami na wykładzie.

Najprostsza funkcja

```
1 def najprostsza1():  
2     pass  
3  
4 x=najprostsza1()  
5 najprostsza1()
```

```
1 najprostsza1.__doc__
```

```
1 def najprostsza2():  
2     """Nijaki komentarz"""  
3  
4 x=najprostsza2()  
5 najprostsza2()
```

```
1 najprostsza2.__doc__
```

'Nijaki komentarz'

Instrukcja **pass**:

- Instrukcja która nic nie robi, instrukcja pusta
- Używamy jej gdy ze względów składniowych wymagana jest jakaś instrukcja

Dotychczasowe sposoby wywołania funkcji

```
1 def prosta1(x, y):  
2     return x+y  
3  
4 x=prosta1(2, 3)  
5 prosta1(2, 3)  
6 y=prosta1(2, 3)-prosta1(3, 2)
```

```
1 def prosta2(x, y):  
2     print("Suma:", x+y)  
3  
4 x=prosta2(2, 3)  
5 prosta2(2, 4)
```

Suma: 5

Suma: 6

Wywołanie funkcji

- W instrukcji przypisania - podstawiając wartość funkcji do zmiennej
- W zwykłej instrukcji - pisząc tylko nazwę funkcji wraz z jej argumentami
- W wyrażeniach - ale już nie zawsze :)

```
1 y=prosta2(2, 3)-prosta2(4, 2)
```

Suma: 5

Suma: 6

TypeError

Traceback (most recent call last)

Cell In[28], line 1

----> 1 y=prosta2(2, 3)-prosta2(4, 2)

TypeError: unsupported operand type(s) for -: 'NoneType' and 'NoneType'

Argumenty pozycyjne i nazwane

```
1 def ArazyBplusC(a, b, c):  
2     return a * b + c  
3  
4 #argumenty pozycyjne  
5 x = ArazyBplusC(2, 3, 4)  
6 print("Wart: ", x)
```

Wart: 10

```
1 x1 = ArazyBplusC(2, 3, c=4)  
2 x2 = ArazyBplusC(2, b=3, c=4)  
3 x3 = ArazyBplusC(a=2, b=3, c=4)  
4 x4 = ArazyBplusC(c=4, b=3, a=2)  
5 print("Wart:", x1, x2, x3, x4)
```

Wart: 10 10 10 10

Argumenty nazwane:

- Argumenty do których odwołujemy się poprzez nazwy parametrów, operatora = oraz wartości która ma być przypisana.
- Stosujemy po to aby uniknąć pomyłek przy przekazywaniu
- Mogą występować w dowolnej kolejności
- Najpierw muszą być argumenty pozycyjne, potem mogą być argumenty nazwane

Parametry domyślne

- Parametry z ustaloną wartością
- Używane gdy odpowiadający jej argument nie ma podanej wartości

```
1 def ArazyBplusC(a, b=1, c=1):  
2     #par b i c maja wartosci  
3     #domyślne, par a musi byc  
4     #zawsze podany  
5     return a * b + c  
6  
7 x = ArazyBplusC(1, 2, 3)  
8 print("Wart:", x)
```

Wart: 5

```
1 x = ArazyBplusC(2)  
2 #par. b i c - domyślne  
3 print("Wart:", x)
```

Wart: 3

```
1 x = ArazyBplusC(2, 3)  
2 #par. c - domyślne  
3 print("Wart:", x)
```

Wart: 7

Argumenty nazwane i parametry domyślne

- Można je dowolnie, niezależnie od siebie używać

```
1 def ArazyBplusC(a, b=1, c=1):  
2     #par b i c maja wartosci  
3     #domyślne, par a musi byc  
4     #zawsze podany  
5     return a * b + c
```

```
1 # można mieszać par domyślne  
2 # z argumentami nazwanymi  
3 x = ArazyBplusC(2, c=4)  
4 #par b - domyslne  
5 print("Wart:", x)
```

Wart: 6

```
1 x = ArazyBplusC(c=2, b=1, a=2)  
2 print("Wart:", x)
```

Wart: 4

Uwaga na parametry domyślne(1/3):

```
1  #uwaga na par domyslne
2  def dodajEL(el, x=[]):
3      x.append(el)
4      print("wyn konc ",x)
5
6  #typowe wywołanie
7  x = [1, 2]
8  dodajEL(3, x)
```

wyn konc [1, 2, 3]

```
1  #pierwsze wyw. fun.
2  dodajEL('a')
```

wyn konc ['a']

```
1  #drugie wyw. fun.
2  dodajEL('b')
```

wyn konc ['a', 'b']

W przypadku gdy wartością parametru domyślnego jest obiekt mutowalny - wartość parametru domyślnego może się zmieniać ponieważ wartość ta jest ustalana tylko przy definiowaniu funkcji.

Uwaga na parametry domyślne(2/3):

```
1 #uwaga na par domyslne
2 #Rozwiazanie problemu
3 def dodajEL(el, x=None):
4     if x is None:
5         x = []
6     x.append(el)
7     print("wyn konc ",x)
```

```
1 #pierwsze wyw. fun.
2 dodajEL('a')
3 #drugie wyw. fun.
4 dodajEL('b')
```

```
wyn konc ['a']
wyn konc ['b']
```

```
1 #uwaga na par domyslne
2 #Rozwiazanie problemu
3 #drugi sposób
4 def dodajEL(el, x=None):
5     if not x:
6         x = []
7     x.append(el)
8     print("wyn konc ",x)
9
10 #pierwsze wyw. fun.
11 dodajEL('a')
12 #drugie wyw. fun.
13 dodajEL('b')
```

```
wyn konc ['a']
wyn konc ['b']
```


Uwaga na parametry domyślne(3/3):

```

1 #uwaga na par domyslne
2 #Rozwiazanie problemu
3 #drugi sposob
4 def dodajEL(el, x=None):
5     if not x:
6         x = []
7     x.append(el)
8     print("wyn konc ",x)

```

```
1 dodajEL('a', 0)
```

```
wyn konc ['a']
```

```
1 dodajEL('a', 1)
```

```

-----
AttributeError                                Traceback (most recent call last)
Cell In[5], line 1
----> 1 dodajEL('a', 1)

Cell In[1], line 7, in dodajEL(el, x)
      5 if not x:
      6     x = []
----> 7 x.append(el)
      8 print("wyn konc ",x)

```

AttributeError: 'int' object has no attribute 'append'

```

1 #uwaga na par domyslne
2 #Rozwiazanie problemu
3 def dodajEL(el, x=None):
4     if x is None:
5         x = []
6     x.append(el)
7     print("wyn konc ",x)
8
9 dodajEL('a', 0)

```

```

-----
AttributeError                                Traceback (most recent call last)
Cell In[8], line 9
      6 x.append(el)
      7 print("wyn konc ",x)
----> 9 dodajEL('a', 0)

Cell In[8], line 6, in dodajEL(el, x)
      4 if x is None:
      5     x = []
----> 6 x.append(el)
      7 print("wyn konc ",x)

```

AttributeError: 'int' object has no attribute 'append'

Rozpakowywanie argumentów

```
1 def ArazyBplusC(a, b, c):  
2     return a * b + c  
3  
4 #typowe wywołanie  
5 x = ArazyBplusC(1, 2, 3)  
6 print("Wart", x)
```

Wart 5

```
1 kr = (1, 2, 3)  
2 #argumenty pozycyjne  
3 xkr = ArazyBplusC(*kr)  
4 print("Wart", xkr)
```

Wart 5

```
1 sl = {"c":3, "a":1, "b":2}  
2 #argumenty nazwane  
3 xsl = ArazyBplusC(**sl)  
4 print("Wart", x)
```

Wart 5

```
1 li = [1, 2, 3]  
2 #argumeny pozycyjne  
3 xli = ArazyBplusC(*li)  
4 print("Wart", xli)
```

Wart 5

```
1 kr = (1, 2)  
2 sl = {"c":3}  
3 #argumenty mieszane  
4 xks = ArazyBplusC(*kr, **sl)  
5 print("Wart:", xks)
```

Wart: 5

Dowolna ilość parametrów pozycyjnych(1/5):

Parametr poprzedzony `*` (gwiazdką) użyty w definicji funkcji oznacza krotkę zawierającą nieokreśloną (dowolną) liczbę parametrów pozycyjnych. Argumenty przekazane do takiej funkcji są „pakowane” do krotki.

```
1 #dowolna(>0) ilość
2 #par. pozycyjnych
3 def suma(x, *s):
4     pom = x
5     for i in s:
6         pom += i
7     return pom
```

```
1 x = suma(1, 2)
2 print("Wart:", x)
```

Wart: 3

```
1 x = suma("a", "b", "c")
2 print("Wart:", x)
```

Wart: abc

```
1 x = suma([1], ["b"], ["c"])
2 print("Wart:", x)
```

Wart: [1, 'b', 'c']

```
1 x = suma()
2 print("Wart:", x)
```

```
1 x = suma(1)
2 print("Wart:", x)
```

Wart: 1

```
-----
TypeError                                Traceback (most recent)
Cell In[39], line 1
----> 1 x = suma()
      2 print("Wart:", x)

TypeError: suma() missing 1 required positional argument: 'x'
```


Dowolna ilość parametrów pozycyjnych(2/5):

```
1  #dowolna(>0) ilość
2  #par. pozycyjnych
3  def suma(x, *s):
4      pom = x
5      for i in s:
6          pom += i
7      return pom
```

```
1  kr=[1]
2  x=suma(kr, [1])
3  print("Wart:",x)
4  print("A co z kr?",kr)
```

Wart: [1, 1]
A co z kr? [1, 1]

```
1  def suma(x, *s):
2      #wersja uproszczona
3      for i in s:
4          x = x + i
5      return x
6
7  x = suma(1, 2, 3, 4)
8  print("Wart:",x)
```

Wart: 10

```
1  kr=[1]
2  x=suma(kr, [1])
3  print("Wart:",x)
4  print("A co z kr?",kr)
```

Wart: [1, 1]
A co z kr? [1]

Dowolna ilość parametrów pozycyjnych(3/5):

```
1 def suma(*s):
2     x = 0
3     for i in s:
4         x += i
5     return x
6
7 x=suma()
8 print("Wart1:",x)
9 x = suma(1, 2)
10 print("Wart2:",x)
```

Wart1: 0

Wart2: 3

```
1 x = suma("a", "b")
```

```
-----
TypeError                                Traceback (most recent call last)
Cell In[60], line 1
----> 1 x = suma("a", "b")

Cell In[59], line 4, in suma(*s)
      2 x = 0
      3 for i in s:
----> 4     x += i
      5 return x

TypeError: unsupported operand type(s) for +=: 'int' and 'str'
```


Dowolna ilość parametrów pozycyjnych(4/5):

```
1 def suma(*s):
2     if s is None:
3         return None
4     else:
5         x = s[0]
6         for i in s[1:]:
7             x += i
8         return x
9
10 x = suma()
11 print("Wart:", x)
```

```
-----
IndexError
Cell In[62], line 10
      7         x += i
      8         return x
----> 10 x = suma()
      11 print("Wart:", x)
```

```
Cell In[62], line 5, in suma(*s)
      3         return None
      4     else:
----> 5         x = s[0]
      6     for i in s[1:]:
      7         x += i
```

IndexError: tuple index out of range

Dowolna ilość parametrów pozycyjnych(5/5):

```
1 def suma(*s):
2     print("Czym jest s ?", s)
3     print("Typ s:", type(s))
4
5 x = suma()
6 print("Wart:", x)
```

Czym jest s ? ()
Typ s: <class 'tuple'>
Wart: None

```
1 def suma(*s):
2     if not s:
3         return None
4     else:
5         x = s[0]
6         for i in s[1:]:
7             x += i
8     return x
```

```
1 x = suma()
2 print("Wart:", x)
3 x = suma(1, 2)
4 print("Wart:", x)
5 x = suma('1', '2')
6 print("Wart:", x)
7 x = suma([1], [2], [3])
8 print("Wart:", x)
```

Wart: None
Wart: 3
Wart: 12
Wart: [1, 2, 3]

Dowolna ilość parametrów nazwanych(1/2):

Parametr poprzedzony ****** (dwie gwiazdki) użyty w definicji funkcji oznacza słownik zawierający nieokreśloną (dowolną) liczbę parametrów nazwanych. Klucz w tym słowniku jest nazwą parametru a wartość słownika jest wartością parametru.

```
1 def slow(**sl):  
2     print("Par. a = ", sl["a"])  
3     print("Par. b = ", sl["b"])
```

```
1 slow(a=3, b="cos")
```

```
Par. a = 3  
Par. b = cos
```

```
1 slow(a=3, b="cos", c=3-2.0)
```

```
Par. a = 3  
Par. b = cos
```


Dowolna ilość parametrów nazwanych(2/2):

```
1 def iloczyn(x, **sl):
2     for key, value in sl.items():
3         x *= value
4     return x
```

```
1 x=iloczyn(2, i2=3, i5=5)
2 print("Wart:",x)
3 x=iloczyn(1.0, i2=3, i5=5)
4 print("Wart:",x)
```

Wart: 30
Wart: 15.0

```
1 x=iloczyn(2, 2)
2 print("Wart:",x)
```

TypeError

Traceback (most recent c

Cell In[8], line 1

```
----> 1 x=iloczyn(2, 2)
      2 print("Wart:",x)
```

TypeError: iloczyn() takes 1 positional argument but 2 were given

*args oraz **kwargs

- Argument `*args` „rozbija” krotkę `args` na argumenty pozycyjne oddzielone przecinkami
- Parametr `*args` zbiera argumenty pozycyjne w jedną krotkę o nazwie `args`.
- Argument `**kwargs` „rozbija” słownik `kwargs` na argumenty nazwane oddzielone przecinkami
- Parametr `**kwargs` zbiera argumenty nazwane w jeden słownik o nazwie `kwargs`.

UWAGA: Nazwy `args` oraz `kwargs` są tylko nazwami zwyczajowymi i są powszechnie stowowaną konwencją

Kolejność parametrów

- 1) Parametry pozycyjne
- 2) Parametry `*args` - opcjonalne parametry pozycyjne
- 3) Parametry `**kwargs` - opcjonalne parametry nazwane

```
1  # poprawna kolejność argumentów
2  def moja_funkcja(a, b, *args, **kwargs):
3      pass
```

```
1  #możliwe sposoby wywołania
2  #funkcji moja_funkcja
3  moja_funkcja(1, 2)
4  moja_funkcja(1, 2, 3)
5  moja_funkcja(1, 2, 3, 4)
6  moja_funkcja(1, 2, 3, 4, x=3)
7  moja_funkcja(1, 2, 3, 4, x=3, yy="aa")
8  moja_funkcja(1, 2, x=3)
```

Wymuszenie argumentów wyłącznie nazwanych

Domyślne wartości parametrów funkcji które zapisane są po znaku * (gwiazdka) można zmienić jedynie poprzez argumenty nazwane (czyli przy wywołaniu funkcji)

```
1 def ParNazw(x, *, x0=0):  
2     s=x0  
3     for i in x:  
4         s+=i  
5     return s
```

```
1 li=[1, 2, 3]  
2 s0=ParNazw(li)  
3 print("s0:",s0)  
4 s1=ParNazw(li, x0=3)  
5 print("s1:",s1)
```

s0: 6

s1: 9

```
1 LI=["a", "b", "c"]  
2 s2=ParNazw(LI, x0="")  
3 print("s2:",s2)
```

s2: abc

Funkcje - typ pierwszoklasowy(1/5):

- Cechy typu pierwszoklasowego („first citizen”):
 - Można podstawić pod zmienną
 - Można umieszczać w argumentach funkcji
 - Można zwracać jako wartość funkcji
- W większości języków programowania (we wszystkich ?) typami pierwszoklasowymi są typy liczbowe
- W Pythonie do typu pierwszoklasowego należą ponadto funkcje oraz obiekty (czyli tak naprawdę wszystko - bo wszystko jest obiektem :))

Funkcje - typ pierwszoklasowy(2/5): funkcja jako zwykła zmienna

```
1 def dodaj(x, y):  
2     return x + y  
3  
4 print("Typ funkcji:", type(dodaj))
```

Typ funkcji: <class 'function'>

```
1 fun=dodaj  
2 f=fun(1, 2)  
3 d=dodaj(1, 2)  
4 print("Suma:", f, d)
```

Suma: 3 3

```
1 print("id fun-zmienna ", id(fun))  
2 print("id org. funkcji", id(dodaj))
```

id fun-zmienna 140222578255296
id org. funkcji 140222578255296

Funkcje - typ pierwszoklasowy(3/5): funkcje jako argument funkcji

```
1 def iloczyn(x):
2     il=1
3     for i in x:
4         il *= i
5     return il
6
7 def suma(x):
8     su=0
9     for i in x:
10        su+= i
11    return su
12
13 def glowna(x, fun):
14     #jakis operacje na x
15     x *= 2
16     return fun(x)
17
18
19 x = (1, 2, 3)
20 s = glowna(x, suma)
21 i = glowna(x, iloczyn)
22 print("Suma:", s)
23 print("Iloczyn:",i)
```

Suma: 12
Iloczyn: 36

```
1 def ilocz(x, y):
2     return x * y
3
4 def suma(x, y):
5     return x + y
6
7 def glowna(lista, fun,*, x0=0):
8     pom=x0
9     for i in lista:
10        pom = fun(i, pom)
11    return pom
12
13 lista = [1, 2, 3, 4]
14 sum = glowna(lista, suma)
15 ilo = glowna(lista, ilocz, x0=1)
16 print("Suma:", sum)
17 print("Ilocz:", ilo)
```

Suma: 10
Ilocz: 24

Funkcje - typ pierwszoklasowy(4/5): funkcje jako elementy struktur

```
1 def iloczyn(x):
2     il=1
3     for i in x:
4         il *= i
5     return il
6
7 def suma(x):
8     su=0
9     for i in x:
10        su+= i
11    return su
12
13 def glowna1(x, LIfun):
14    return LIfun[0](x), LIfun[1](x)
```

```
22 #Krotka o elemenatch które
23 #są funkcjami
24 li = (iloczyn, suma)
25 x = (1, 2, 3, 4)
26 y = glowna1(x, li)
27 print("Ilo:", y[0])
28 print("Sum:", y[1])
29
```

Ilo: 24

Sum: 10

```
15
16 def glowna2(x, LIfun):
17     li=[]
18     for f in LIfun:
19         li.append(f(x))
20     return tuple(li)
21
```

```
1 y = glowna2(x, li)
2 print("Wyn1:", y)
3 y = glowna2(x, li[1:])
4 print("Wyn2:", y)
5 y = glowna2(x, li[:-1])
6 print("Wyn2:", y)
```

Wyn1: (24, 10)

Wyn2: (10,)

Wyn2: (24,)

Funkcje - typ pierwszoklasowy(5/5): funkcje jako wartość funkcji

```
1 def ktoraFun(ilePar):
2     #funkcje wewnętrzne
3     def fun2p(x, y):
4         return x+y
5
6     def fun3p(x, y, z):
7         return x * y + z
8
9     if ilePar == 2:
10         return fun2p
11     elif ilePar == 3:
12         return fun3p
13     else:
14         print("Niewłaściwy")
15
```

```
16 x=(1, 2, 3, 4)
17 ilePar=int(input("Podaj ile par ma fun:"))
18 fun=ktoraFun(ilePar)
19 print("Wyn:", fun(*x[:ilePar]))
20 ilePar=int(input("Podaj ile par ma fun:"))
21 fun=ktoraFun(ilePar)
22 print("Wyn:", fun(*x[:ilePar]))
```

Podaj ile par ma fun: 2

Wyn: 3

Podaj ile par ma fun: 3

Wyn: 5

Zmienne nielocalne(1/3):

```
1 parJaki=3
2 def funZewn1(x):
3
4     print("Zew1:parJaki:",parJaki)
5     def funWew1(x):
6
7         print("Wew1. parJaki:",parJaki)
8         print("arg wew:",x)
9
10    funWew1(x)
11
12 funZewn1(1)
```

```
Zew1:parJaki: 3
Wew1. parJaki: 3
arg wew: 1
```

```
1 parJaki=3
2 def funZewn2(x):
3     parJaki=5
4     print("Zew2:parJaki:",parJaki)
5     def funWew2(x):
6
7         print("Wew2. parJaki:",parJaki)
8         print("arg wew:",x)
9
10    funWew2(x)
11
12 funZewn2(1)
```

```
Zew2:parJaki: 5
Wew2. parJaki: 5
arg wew: 1
```

Zmienne nielocalne(2/3):

```
1 parJaki=3
2 def funZewn3(x):
3     parJaki=5
4     print("Zew2:parJaki:",parJaki)
5     def funWew3(x):
6         nonlocal parJaki
7         parJaki +=2
8         print("Wew2. parJaki:",parJaki)
9         print("arg wew:",x)
10
11     funWew3(x)
12
13 funZewn3(1)
```

```
Zew2:parJaki: 5
Wew2. parJaki: 7
arg wew: 1
```

Zmienne nielocalne(3/3)

```
1 foo = 0 #1
2 def outer():
3     foo = 5 #2
4     def middle():
5         foo = 10
6         def inner():
7             nonlocal foo
8             #Która zmienna się zmieni?
9             # #3
10            foo += 1
11            print(foo) # 11
12        inner()
13    middle()
14 outer()
```

```
1 foo = 0 #1 <- ✗ NIE TA
2 def outer():
3     foo = 5 #2 <- ✗ NIE TA
4     def middle():
5         foo = 10 #3 <- ○ TAK TA
6         def inner():
7             nonlocal foo # Tutaj
8             #Która zmienna się zmieni?
9             # #3 się zmieni
10            foo += 1
11            print(foo) # 11
12        inner()
13    middle()
14 outer()
```

Zmienne global a funkcje wewnętrzne

```
1  foo = 0 #1
2  def outer():
3      foo = 5
4      def middle():
5          foo = 10
6          def inner():
7              foo = 15
8              print(foo)
9              return foo
10         return inner()
11     return middle()
12
13     middle()
14 outer()
```

```
1  foo = 0 #1 <- O TAK TA
2  def outer():
3      foo = 5 #2 <- X NIE TA
4      def middle():
5          foo = 10 #2 <- X NIE TA
6          def inner():
7              global foo # Tutaj
8              #Która zmienna sie zmieni?
9              # #1 ta sie zmieni
10             foo += 1
11             print(foo) # 1
12         inner()
13     middle()
14 outer()
```


Dziękuję za uwagę